

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยทำวิจัยแบบผสมซึ่งแบ่งระยะเวลาดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสำรวจปัญหาการบริหารงานบุคคล ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยใช้แบบสอบถาม

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus group)

การดำเนินการระยะที่ 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล จำนวน 35 คน หัวหน้างานบริหารงานบุคคล จำนวน 35 คน และครูที่รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล จำนวน 35 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 และกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถาม	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.ผู้บริหารสถานศึกษา	35	30
2.รองผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล	35	30
3.หัวหน้างานการบริหารบุคคล	35	30
4.ครูที่รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล	35	30
รวม	140	120

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 แบบสอบถามของกรวิจัยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Acale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) โดยแบ่งช่วงการการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 40 ข้อ

3. วิธีการสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือสำหรับกรวิจัยตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Type) จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับหลักและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

3.3 กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามที่จะสร้างตามกรอบแนวคิดของการวิจัย 5 ด้าน คือด้านการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง ด้านการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง ด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ ด้านวินัยและรักษาวินัย และด้านการออกจากราชการแล้วสร้างแบบสอบถามภายใต้กรอบแนวคิดในการวิจัยทั้ง 5 ด้าน

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบพิจารณาของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความครอบคลุมของข้อคำถามและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.88 และผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อต่อไปนี้

3.5.1 นายธงชัย หมื่นสา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

3.5.2 ดร.ชินพัฒน์ ชื่นแด่ชุ่ม ค.ศ. (ภาษาไทย)

3.5.3 นางปณศรিকা น้อยนนท์ กศ.ม. (การวิจัยศึกษา)

3.5.4 นายบัณฑิต ฤทธิศรี ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

3.5.5 นายชัชกร พิกุลทอง ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ของผู้มีประสบการณ์มาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

3.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามกับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อด้วยวิธี (Item - total correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม มีค่าระหว่าง 0.20 ถึง 0.75

3.8 นำคะแนนจากผลทดลองมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่า

แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 แล้วนำไปจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยประสานงานกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การเก็บกระทำข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำ ดังนี้ตรวจสอบความสมบูรณ์แบบสอบถามให้คะแนนแบบสอบถามทั้งหมดตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

มีปัญหามากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีปัญหามาก	ให้	4	คะแนน
มีปัญหาปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ปัญหาน้อย	ให้	2	คะแนน
ปัญหาน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยเปรียบเทียบความคิดเห็น 4 กลุ่มได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 35 คน รองผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล จำนวน 35 คน หัวหน้างานการบริหารงานบุคคล จำนวน 35 คน และครูที่รับผิดชอบงานการบริหารงานบุคคล จำนวน 35 คน จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม โดยค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 121)

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
4.51 – 5.0	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.0 – 1.50	น้อยที่สุด

6.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานบุคคล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ของกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล หัวหน้างาน บริหารบุคคล และครูที่รับผิดชอบงานบุคคล จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม โดยใช้ F - test ในการทดสอบสมมติฐาน

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - total correlation) จากสูตร

$$r = \frac{\sum_{i=1}^n X_i Y_i - n\bar{X}\bar{Y}}{\sqrt{\left[\sum_{i=1}^n X_i^2 - n\bar{X}^2 \right] \left[\sum_{i=1}^n Y_i^2 - n\bar{Y}^2 \right]}}$$

เมื่อ	r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่าง X กับ Y
	$\sum X_i$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด X
	$\sum Y_i$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนชุด Y
	$\sum X_i Y_i$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง X และ Y แต่ละคู่
	$\sum x_i^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของ X
	$\sum y_i^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของกำลังสองของ Y
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

7.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 117) จากสูตร

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	k	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

7.3 ค่าร้อยละ (Percentage)

7.4 ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนประชากร

7.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งหาได้จากสูตร ต่อไปนี้
 (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

7.6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนกรณีตัวอย่างประชากร 3 กลุ่มขึ้นไป
 เป็นการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของตัวอย่าง ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติ
 F – test เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ย มีสูตรดังนี้

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อทดสอบด้วยสถิติ F – test ปรากฏว่าแตกต่าง (Sig.) ให้แยกเปรียบเทียบเป็นรายคู่
 (Post Hoc Comparison) ด้วยวิธีของ Scheffe's และ Fisher's LSD มีสูตรคำนวณ ดังนี้

7.6.1 วิธีของ Scheffe มีสูตรดังนี้

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MSW \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k-1)}$$

7.6.2 วิธีของ Fisher's LSD มีสูตรดังนี้

$$LSD = \sqrt{\left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (MSW) F}$$

7.7 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean: AM)

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต หมายถึง ค่าที่เกิดจากการรวมกันของข้อมูลทุกตัวแล้วหาร
 ด้วยจำนวนข้อมูลทั้งหมด โดยค่าเฉลี่ยที่คำนวณจากข้อมูลของประชากร แทนด้วยสัญลักษณ์
 ดังสมการ 7.1 ส่วนค่าเฉลี่ยที่คำนวณจากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง แทนด้วยสัญลักษณ์ \bar{x}

ดังสมการ 7.2 และมีแนวทางในการหาค่าเฉลี่ย 2 กรณี คือ

7.7.1 กรณีข้อมูลไม่ได้แจกแจงความถี่ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^N x_i}{N} \quad (7.1)$$

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} \quad (7.2)$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ยที่คำนวณจากประชากร
	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยที่คำนวณจากกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของประชากร
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum_{i=1}^N x_i$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมดของประชากร = $X_1+X_2+\dots+X_N$
	$\sum_{i=1}^n x_i$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง = $X_1+X_2+\dots+X_n$

7.8 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 70-72)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การดำเนินการระยะที่ 2

การศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารบุคคลในสถานศึกษาโดยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus group)

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารบุคคลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล

หัวหน้างานการบริหารบุคคลและ ครูที่รับผิดชอบการบริหารงานบุคคล

วิธีการดำเนินการ

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ในการเชิญผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารงานบุคคลเข้าร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)

3. เชิญบุคคลตามรายชื่อต่อไปนี้เข้าสนทนากลุ่มประกอบด้วย

3.1 นายไพจิตร ปรีวัฒนกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนโกสุมพิทยาสรรค์ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่นของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย

3.2 นายสนธิ แบนกลาง ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาวิชานุกูล วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่นของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย

3.3 นายสมทรัพย์ ภูโสตา ผู้อำนวยการโรงเรียนเขื่อนพิทยาสรรค์ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่นของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย

3.4 นายเกษม ไชยรัตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่นของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งประเทศไทย

3.5 นายพงษ์ศักดิ์ ถวิลไพร ผู้อำนวยการโรงเรียนเขว้าไร่ศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ เป็นผู้อำนวยการดีเด่นของครูสภา

3.6 นายเทพโกศล มูลไธสง ผู้อำนวยการโรงเรียนนาโพธิ์พิทยาสรรค์ วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

3.7 นายจำรัส ทรราชวงษ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียนกันทรวิชัย วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษาดีเด่นของสมาคมรองผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งประเทศไทย

3.8 นางมุกดา เมืองนาม ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้างานการบริหารงานบุคคล โรงเรียนบรบือ

3.9 นางเพ็ญพัศตรา ไชยบัง ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ครูรับผิดชอบการบริหารงานบุคคลโรงเรียนเขว้าไร่ศึกษา

4. รวบรวมแนวความคิดจากบุคคลที่ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)ทุกคน
ตลอดจนวิธีการแก้ปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 26

5. สรุปและปิดการร่วมสนทนากลุ่ม (Focus group)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY